

GHID LEGISLATIV
PRIVIND ALEGERILE PENTRU MEMBRII DIN ROMÂNIA ÎN PARLAMENTUL
EUROPEAN DIN ANUL 2024 ȘI ALEGERILE PENTRU AUTORITĂȚILE
ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE DIN ANUL 2024

- 9 iunie 2024 -

Capitolul I

Legislație privind alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024 și alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2024

I.1 Legislație electorală:

- *Legea nr. 33/2007* privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- *Legea nr. 115/2015* pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare;
- *Legea nr. 208/2015* privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare (raportat la *prevederile care se aplică atât pentru alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European, cât și pentru alegerile autorităților administrației publice locale*¹);
- *Legea nr. 334/2006* privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, cu modificările și completările ulterioare;
- *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2024* privind unele măsuri pentru organizarea și desfășurarea alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024 și a alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2024;
- *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019* privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- *Hotărârea Guvernului nr. 199/2024* privind aprobarea calendarului acțiunilor din cuprinsul perioadei electorale la alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024 și la alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2024;

¹ Astfel, în conformitate cu *dispozițiile art. 67 din Legea nr. 24/2000* privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „*în cazuri deosebite, în care la elaborarea și adoptarea unei reglementări nu a fost posibilă identificarea tuturor normelor contrare, se poate prezuma că acestea au făcut obiectul modificării, completării ori abrogării lor implicite*”. În acest sens, *trimiterile din Legea nr. 115/2015 la Legea 35/2008, abrogată, se vor face la actul normativ în vigoare, respectiv Legea nr. 208/2015.*

Mai mult, în conformitate cu *dispozițiile art. V din Legea nr. 148/2019* pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală, *normele de trimitere din Legea nr. 115/2015, respectiv din Legea nr. 208/2015, către Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 161/2003* privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, și *Legea nr. 393/2004* privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, *se consideră a fi efectuate către prevederile coexistentele ulterioare ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare*

- **Hotărârea Guvernului nr. 205/2024** privind stabilirea măsurilor tehnice necesare pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024 și a alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2024;
- **Hotărârea Guvernului nr. 206/2024** pentru aprobarea bugetului și a cheltuielilor necesare pregătirii și desfășurării în bune condiții a alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024 și a alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2024;
- **Hotărârea Guvernului nr. 10/2016** pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, cu modificările și completările ulterioare.

I.2 Legislație conexă:

- **Legea nr. 286/2009** privind Codul Penal, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 60/1991** privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 61/1991** pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 185/2013** privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 155/2010** a poliției locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002** privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța Guvernului nr. 2/2001** privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța Guvernului nr. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța Guvernului nr. 43/1997** privind regimul drumurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- **Hotărârea Guvernului nr. 1081/2023** pentru aprobarea Strategiei naționale de ordine și siguranță publică 2023-2027.

I.3 Hotărâri/Instrucțiuni ale Autorității Electorale Permanente:

Hotărârile/instrucțiunile Autorității Electorale Permanente, precum și alte documente pot fi vizualizate/descărcate de pe portal-ul autorității², după cum urmează:

- Legislație Electorală/Alegerea Parlamentului European/ Legislație primară și/sau secundară³, respectiv,
- Legislație Electorală/Alegeri Locale//Legislație primară și/sau secundară⁴.

I.4. Hotărârile, deciziile Biroului Electoral Central pentru alegerea membrilor din România în Parlamentul European și pentru alegerea autorităților administrației publice locale ⁹

² <https://www.roaep.ro/prezentare/>

³ Legislație primară Alegerea Parlamentului European – LEGISLAȚIE ELECTORALĂ (roaep.ro) și/sau Legislație secundară Alegerea Parlamentului European – LEGISLAȚIE ELECTORALĂ (roaep.ro)

⁴ Legislație primară – LEGISLAȚIE ELECTORALĂ (roaep.ro) și/sau Legislație secundară – LEGISLAȚIE ELECTORALĂ (roaep.ro)

unie 2024, precum și alte documente pot fi vizualizate/descărcate de pe site-ul Biroului Electoral Central⁵, selectând tipul de scrutin, urmată de selectarea Secțiunii Documente.

De asemenea, legislația primară și secundară incidentă alegerilor membrilor din România în Parlamentul European din anul 2024 și alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2024 pot fi vizualizate/descărcate de pe același site, selectând tipul de scrutin, urmată de selectarea Secțiunii Legislație.

Capitolul II

Interpretarea legislației privind alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024 și alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2024

Pentru organizarea și desfășurarea operațiunilor specifice perioadei electorale la alegerile din data de 9 iunie 2024 se înființează: *Biroul Electoral Central, biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate, birouri electorale de circumscripție județeană, Biroul electoral de circumscripție a municipiului București, birouri electorale de circumscripție comunală, orășenească și municipală, birouri electorale de circumscripție ale sectoarelor municipiului București și birouri electorale ale secțiilor de votare din țară și din străinătate*⁶.

În conformitate cu dispozițiile art. 25 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu cele ale art. 39 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, *Biroul Electoral Central urmărește și asigură respectarea și aplicarea corectă a dispozițiilor legale privitoare la alegeri pe întreg teritoriul țării; de asemenea, asigură interpretarea unitară a prevederilor acestora.*

În exercitarea atribuțiilor ce îi revin, *Biroul Electoral Central adoptă/emite decizii și hotărâri.*

Hotărârile Biroului Electoral Central se dau pentru interpretarea unitară a legii (Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare și/sau Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare), *sunt general obligatorii pentru toate birourile electorale din țară, precum și pentru toate organismele cu atribuții în materie electorală, de la data aducerii la cunoștință în ședință publică*⁷ și prin orice mijloc de publicitate și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I⁸.

Deciziile Biroului Electoral Central se dau pentru aplicarea unitară a prevederilor Legii nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Deciziile Biroului Electoral Central sunt obligatorii pentru toate autoritățile, instituțiile publice, birourile electorale, precum și pentru toate organismele cu atribuții în materie electorală. Deciziile se aduc la cunoștință prin afișare și prin orice mijloc de publicitate⁹.

⁵ <https://locale2024.bec.ro>

⁶ art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2024

⁷ art. 25 alin. (5) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare coroborate cu cele ale art. 39 alin. (4) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare

⁸ art. 25 alin. (5) ultima teză din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu cele ale art. 39 alin. (5) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare

⁹ art. 25 alin. (5) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare

Reamintim faptul că, pe site-ul Biroului Electoral Central la *Secțiunea Documente*¹⁰ se regăesc: *hotărâri, decizii, precum și alte documente.*

Totodată, în conformitate cu dispozițiile art. 100 alin. (1) coroborate cu cele ale art. 103 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, *Autoritatea Electorală Permanentă este instituția administrativă cu competență generală în materie electorală, care are misiunea de a asigura organizarea și desfășurarea alegerilor, precum și de a asigura, în limita competențelor sale, aplicarea unitară a dispozițiilor legale referitoare la organizarea alegerilor.*

În consecință, după sesizarea unor aspecte referitoare la încălcarea legislației electorale (de natură contravențională sau penală) se impune, pe lângă analizarea prevederilor Legii nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2024, și *studierea hotărârilor și a deciziilor Biroului Electoral Central emise în aplicarea prevederilor actelor normative susmenționate și/sau a hotărârilor/instrucțiunilor Autorității Electorale Permanente, dacă situația o impune.*

Capitolul III

Organizarea și desfășurarea alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024 și alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2024

Alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024 și pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2024 se desfășoară în ziua de duminică, 9 iunie 2024; votarea începe la ora 7.00 și se încheie la ora 22.00¹¹.

Alegătorii care la ora 22.00 se află la sediul secției de votare, precum și cei care se află la rând în afara sediului secției de votare pentru a intra în localul de vot pot să exercite dreptul de vot, până la ora 23.59.

Campania electorală începe cu 30 de zile înainte¹² de data desfășurării alegerilor din data de 9 iunie 2024 și se încheie în dimineața zilei de sâmbătă¹³ care precedă data anterior menționată, la ora 7.00.

În cazul *unui nou tur de scrutin*, potrivit dispozițiilor art. 39 alin. (1) lit. h), art. 101 alin. (3) și art. 101¹ alin. (3) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, acesta va avea loc la două săptămâni de la primul tur, respectiv în data de *23 iunie 2024*¹⁴.

În campania electorală, candidații, partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, precum și cetățenii au dreptul să-și exprime opiniile în mod liber și fără nicio discriminare, prin mitinguri, adunări, utilizarea televiziunii, radioului, presei și a celorlalte mijloace de informare în masă. În timpul campaniei electorale

¹⁰ <https://locale2024.bec.ro/documente/>

¹¹ art. 1 alin. (1) coroborat cu art. 15 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2024

¹² *10 noi 2024* (art. 35 alin. (1) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările ulterioare, coroborat cu art. 64 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare și pct. 112 din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 199/2024

¹³ *8 iunie 2024*, [art. 35 alin. (1) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările ulterioare și art. 64 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, și pct. 165 din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 199/2024]

¹⁴ *În caz de balotaj/egalitate se va organiza un nou tur de scrutin la două săptămâni de la primul tur, în care vor participa doar candidații care se află în această situație*

se asigură candidaților, în mod nediscriminatoriu, spații corespunzătoare, pentru a se întâlni cu alegătorii. Spațiile pot fi amplasate la sediul primăriei, în școli, universități, case de cultură, cămine culturale și cinematografe și se asigură pe bază de înțelegere cu privire la cheltuielile de întreținere.¹⁵

Organizarea mitingurilor, adunărilor și marșurilor se poate face numai cu autorizările prevăzute de legislația în vigoare¹⁶.

Astfel, cadrul normativ care reglementează organizarea și desfășurarea adunărilor publice, respectiv Legea nr. 60/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilește¹⁷ faptul că adunările publice, precum mitinguri, demonstrații, manifestații, competiții sportive, procesiuni și altele asemenea, ce urmează să se desfășoare în piețe, pe căile publice ori în alte locuri în aer liber, se pot organiza *numai după declararea prealabilă prevăzută de lege.*

Relevante sunt și dispozițiile art. 2, potrivit cărora *adunările publice trebuie să se desfășoare în mod pașnic și civilizat, cu protecția participanților și a mediului ambiant, fără să stânjenească folosirea normală a drumurilor publice, a transportului în comun, cu excepția celor autorizate, funcționarea instituțiilor publice sau private, a celor de învățământ, cultură și sănătate, a unităților economice ori să degenezeze în acțiuni turbulente de natură a pune în primejdie ordinea și liniștea publică, siguranța persoanelor, integritatea corporală, viața sau bunurile acestora ori ale domeniului public, și nu pot fi continuate după ora 23.00, caz în care intră sub incidența dispozițiilor Legii nr. 61/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare.*

Organizatorii adunărilor publice vor depune declarația scrisă¹⁸ la primăriile municipale, orașenești sau comunale pe al căror teritoriu acestea urmează să se desfășoare, cu cel puțin *3 zile înainte de data desfășurării acestora*, în care trebuie să menționeze denumirea sub care este cunoscut grupul organizator, scopul, locul, data, ora începerii și durata acțiunii, traseele de afluire și defluire, numărul aproximativ al participanților, persoanele împuternicite să asigure și să răspundă de măsurile de organizare, serviciile pe care le solicită din partea consiliului local, a poliției locale și jandarmeriei¹⁹.

Același act normativ instituie *interdicții* privind organizarea și desfășurarea de adunări publice, în imediata apropiere a gărilor, porturilor, aeroporturilor, stațiilor de metrou, spitalelor, obiectivelor militare, a unităților economice cu instalații, utilaje sau mașini cu grad ridicat de pericol în exploatare, sau cu privire la desfășurarea simultană a două sau mai multe adunări publice distincte, în același loc sau pe aceleași trasee, indiferent de caracterul acestora.

În cadrul unor astfel de manifestații, *șefii/comandanții structurilor teritoriale de poliție și jandarmerie sau persoanele desemnate de aceștia* au obligația de a asigura protecția participanților și de a stabili împreună cu organizatorii măsurile ce trebuie luate pentru desfășurarea adunărilor publice declarate, în condiții de deplină ordine. În cazul în care adunările publice își pierd caracterul pașnic și

¹⁵ art. 35 alin. (2) teza I și alin. (5) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu cele ale art. 65 alin. (1) și (2) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare

¹⁶ art. 35 alin. (2) teza II și alin. (5) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu art. 65 alin. (1) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare

¹⁷ conform art. 1 alin. (2) din actul normativ în cauză

¹⁸ potrivit modelului prevăzut în Anexa la Legea nr. 60/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare

¹⁹ art. 7 din Legea nr. 60/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare

civilizat, *structurile specializate ale Ministerului Afacerilor Interne* vor interveni pentru împiedicarea sau neutralizarea manifestărilor ce tulbură grav ordinea și liniștea publică, pun în pericol viața, integritatea corporală a cetățenilor, a forțelor de ordine sau amenință cu devastări ori distrugeri de clădiri și alte bunuri de interes public sau privat²⁰.

Stabilirea și aplicarea măsurilor necesare pentru asigurarea ordinii și siguranței publice pe timpul adunărilor publice, mitingurilor și manifestărilor cultural-artistice și sportive, organizate pe perioada campaniei electorale, se asigură de către structurile specializate ale Ministerului Afacerilor Interne, cu sprijinul celorlalte structuri cu competențe specifice.

Mijloacele folosite în campania electorală nu pot contraveni ordinii de drept.

În unitățile militare, în spațiile din școli și universități, în perioada de desfășurare a cursurilor, în sediile reprezentanțelor diplomatice, precum și în penitenciare, organizarea acțiunilor de campanie electorală de orice tip este interzisă²¹.

În campania electorală se interzice folosirea mesajelor sau sloganurilor cu caracter discriminatoriu ori a mesajelor de incitare la ură și intoleranță. Prin discurs care instigă la ură și la discriminare se înțelege atât discursul, cât și mesajele de propagandă care incită, promovează ori justifică ura rasială, xenofobia, antisemitismul, alte forme de ură bazate pe intoleranță sau orice altă formă de discriminare prevăzută la art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Faptele de discriminare prevăzute la art. 2 săvârșite în contextul alegerilor sunt sancționate contravențional de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, conform dispozițiilor art. 26 din actul normativ sus menționat.

Potrivit măsurilor tehnice stabilite pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor din data de 9 iunie 2024, Ministerul Afacerilor Interne²² are ca misiune menținerea și asigurarea ordinii și liniștii publice în localitățile țării, pe întreaga perioadă electorală și, în mod deosebit, în ziua votării, precum și în zilele care preced și succed acestei zile.

De asemenea, *Ministerul Afacerilor Interne*, prin structurile sale:

- *menține și asigură ordinea publică* în zona secțiilor de votare și *asigură securitatea dosarelor* întocmite de birourile electorale din țară, pe timpul transportului acestora la birourile electorale, respectiv la Biroul Electoral Central, respectiv *securitatea* pe timpul tipăririi, transportului și depozitării buletinelor de vot și a celorlalte materiale necesare votării, precum și;

- *asigură la sediile Biroului Electoral Central, birourilor electorale de circumscripție, biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate și ale birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară*, punerea în aplicare a *planurilor de măsuri privind activitățile specifice din competență în vederea organizării și desfășurării în bune condiții a alegerilor din data de 9 iunie 2024*, aprobate la nivelul Ministerului Afacerilor Interne și al Poliției Române.

²⁰ art. 16 și art. 17 din Legea nr. 60/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare

²¹ art. 35 alin. (4) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările ulterioare, coroborat cu art. 65 alin. (4) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare

²² potrivit art. 3 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 205/2024

Potrivit pct. 6 teza I din *Strategia națională de ordine și siguranță publică 2023-2027*, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1081/2023, *menținerea ordinii publice* reprezintă ansamblul măsurilor, activităților și acțiunilor organizate și desfășurate cotidian de către forțele de ordine și siguranță publică, pentru funcționarea normală a instituțiilor statului, protejarea și respectarea drepturilor fundamentale ale cetățenilor, a normelor de conduită civică, regulilor de conviețuire socială, a celorlalte valori supreme, precum și a avutului public și privat.

În acest context, măsurile, activitățile și acțiunile organizate pentru protejarea și respectarea drepturilor fundamentale ale cetățenilor, inclusiv în calitatea acestora de participanți la procesul electoral, se realizează în mod curent de către forțele de ordine.

Totodată, *pentru menținerea și asigurarea ordinii și liniștii publice* cu ocazia desfășurării procesului electoral sunt elaborate *planuri de acțiune* care includ acele activități ce trebuie a fi executate de către efectivele Ministerul Afacerilor Interne, premergător, pe timpul și în perioada imediat următoare desfășurării alegerilor.

Capitolul IV

Exercitarea dreptului de vot la alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024 și la alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2024

În data de 9 iunie 2024 se vor desfășura alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European și pentru autoritățile administrației publice locale.

Cadrul juridic general pentru modul de organizare și desfășurare a celor 2 scrutine este stabilit de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2024, Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare; actele normative menționate se completează cu Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare.

La alegerile din data de 9 iunie 2024, o persoană poate candida, în același timp, pentru Parlamentul European, precum și pentru funcția de consilier local, de consilier județean, de primar sau de președinte al consiliului județean, în condițiile prevăzute de Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare²³.

Cetățenii români exercită, în mod egal, drepturile electorale, fără privilegii și fără discriminări.

Orice împiedicare a exercitării dreptului de vot constituie infracțiune, potrivit art. 385 din Codul Penal²⁴ și se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.

Votul exercitat în cadrul alegerilor este secret. Prezența oricărei persoane în cabinetele de vot, în afara celei care votează, este interzisă. Alegătorul care din motive temeinice, constatate de președintele biroului electoral al secției de votare, nu poate să voteze singur are dreptul să cheme în

²³ art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2024

²⁴ cu modificările și completările ulterioare

cabina de votare un însoțitor ales de el, pentru a-l ajuta. Acesta nu poate fi din rândul persoanelor acreditate, al membrilor biroului electoral al secției de votare sau al candidaților²⁵.

La alegerile din data de 9 iunie 2024 se utilizează Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal prevăzut de Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare. Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal va permite evidențierea prezenței la vot pentru ambele tipuri de scrutin²⁶.

Implementarea, operaționalizarea și funcționarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal sunt asigurate de Autoritatea Electorală Permanentă, împreună cu Serviciul de Telecomunicații Speciale și Institutul Național de Statistică, pe baza datelor și informațiilor²⁷ din Registrul electoral²⁸ și Registrul secțiilor de votare, în scopul asigurării garanțiilor necesare exercitării dreptului de a alege în condiții de legalitate, corectitudine, transparență și securitate de către alegători.

Normele metodologice privind funcționarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, selecția, desemnarea și atribuțiile operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare, verificarea corelațiilor din procesele-verbale de consemnare a rezultatelor votării, precum și condițiile de înregistrare audiovideo a operațiunilor efectuate de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare pentru numărarea voturilor sunt adoptate prin *Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 36/2019*, cu modificările și completările ulterioare.

La alegerile din data de 9 iunie 2024, alegătorii prezintă actele/documentele de identitate, operatorilor de calculator, care înscriu datele personale ale acestora în Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal²⁹.

Disfuncționalitatea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal nu determină suspendarea sau întreruperea votării³⁰.

IV.A. Alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024

Membrii din România în Parlamentul European sunt aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, în condițiile prezentei legi; mandatul membrilor din România în Parlamentul European este de 5 ani.

În cadrul Legii nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se face distincția între *alegător resortisant și alegător comunitar*, după cum urmează:

²⁵ art. 46 alin. (8) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu art. 90 alin. (1) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare

²⁶ art. 12 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2024

²⁷ art. 110 alin. (1) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare și art. 19 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2024

²⁸ Fiecare alegător figurează în Registrul electoral o singură dată, fiind arondat în o singură secție de votare (potrivit art. 25 alin (2) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare). Alegătorii au posibilitatea de a verifica online înscrierea în Registrul electoral și secția de votare la care sunt arondați, accesând site-ul www.registrulectoral.ro.

²⁹ art. 12 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2024

³⁰ art. 87 alin. (1) din Legea nr. 208/2015 cu modificările și completările ulterioare coroborat cu art. 17 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2024

- prin „*alegător comunitar se înțelege orice cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene, altul decât România, care are dreptul de a alege în România pentru Parlamentul European, având domiciliul sau reședința în România*”³¹.

- prin „*alegător resortisant se înțelege orice cetățean al României, cu domiciliul sau reședința în țară ori în străinătate, care are dreptul de a alege membrii din România în Parlamentul European în conformitate cu dispozițiile prezentei legi*”³².

*Au dreptul de a alege membri din România în Parlamentul European din anul 2024, cetățenii români care au vârsta de 18 ani, impliniți până în ziua de 9 iunie 2024 inclusiv*³³, *cu domiciliul în țară sau în străinătate, precum și cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, altele decât România, care au reședința sau domiciliul pe teritoriul României, în aceleași condiții ca și cetățenii români, dacă au fost înscrși în listele electorale speciale.*

Astfel, cel mai târziu cu 60 de zile înaintea zilei de referință, cetățenii cu drept de vot ai statelor membre ale Uniunii Europene, altele decât România, care au domiciliul sau reședința în România pot face cereri de înscriere în listele electorale speciale. Aceste cereri se depun în scris la primarul localității de domiciliu sau de reședință, însoțite de o copie a unui document de identitate valabil.

Nu au drept de vot debilii și alienații mintal, puși sub interdicție, și persoanele care, în ziua de referință, sunt condamnate prin hotărâre judecătorească definitivă la pierderea drepturilor electorale.

*Pentru alegerea membrilor din România în Parlamentul European, atât alegătorul resortisant, cât și alegătorul comunitar au dreptul la un singur vot*³⁴.

Alegătorii pot vota la secția de votare unde sunt înscrși în copia de pe lista electorală permanentă sau în copia de pe lista electorală specială ori la orice altă secție de votare, în condițiile prevăzute de art. 13 din Legea nr 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

*Alegătorii resortisanți care în ziua de referință se află în altă localitate decât cea de domiciliu își pot exercita dreptul de vot la orice secție de votare, fiind înscrși de către președintele biroului electoral al secției de votare în listele electorale suplimentare. Alegătorii resortisanți care în ziua de referință se află în străinătate votează la orice secție de votare organizată în străinătate și sunt înscrși în listele electorale suplimentare*³⁵.

*Alegătorii comunitari care în ziua de referință doresc să voteze la altă secție de votare decât unde sunt înscrși în copia de pe lista electorală specială*³⁶ *votează numai dacă biroul electoral județean sau biroul electoral de sector confirmă, la solicitarea telefonică a președintelui biroului electoral al secției de votare, că au fost înscrși în listele electorale speciale*³⁷.

³¹ art. 5 alin. (1) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare

³² art. 5 alin. (2) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare

³³ art. 5 alin. (5) din Legea nr 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare

³⁴ art. 5 alin. (10) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare

³⁵ art. 13 alin. (1) din Legea nr 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare

³⁶ sunt înscrși cetățenii cu drept de vot ai statelor membre ale Uniunii Europene, altele decât România, care au domiciliul sau reședința în România.

³⁷ art. 46 alin. (6) din Legea nr 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare

Persoanele însărcinate cu menținerea ordinii votează la secția de votare unde își desfășoară activitatea și sunt înscrise în listele electorale suplimentare³⁸.

Cetățenii români cu domiciliul sau reședința în România/cu domiciliul în străinătate care în ziua votării se află în țară își pot exercita dreptul de vot la secțiile de votare organizate în România în baza unuia dintre următoarele acte/documente de identitate³⁹, valabile în ziua votării:

a) cartea de identitate;	g) pașaportul de serviciu;
b) cartea electronică de identitate;	h) pașaportul de serviciu electronic;
c) cartea de identitate provizorie;	i) pașaportul simplu;
d) buletinul de identitate;	j) pașaportul simplu electronic;
e) pașaportul diplomatic;	k) pașaportul simplu temporar;
f) pașaportul diplomatic electronic;	l) carnetul de serviciu militar, în cazul elevilor din școlile militare.

Pașaportul simplu, pașaportul simplu electronic și pașaportul simplu temporar pot fi folosite pentru exercitarea dreptului de vot numai de cetățenii români aflați în străinătate sau de cetățenii români domiciliați în străinătate [art. 6 alin. (3) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare].

Cetățenii Uniunii Europene își pot exercita dreptul de vot pe baza oricărui document valabil care le atestă identitatea⁴⁰.

Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, care au reședința sau domiciliul pe teritoriul României, au drept de vot și de a fi aleși ca membri din România în Parlamentul European, în aceleași condiții ca și cetățenii români, sub rezerva îndeplinirii cerințelor Legii nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare⁴¹.

IV.B. Alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2024

Autoritățile administrației publice locale se aleg prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat; *mandatul acestora este de 4 ani și se exercită în condițiile legii.*

În data de **9 iunie 2024** se vor desfășura *alegeri pentru autoritățile administrației publice locale*, după cum urmează:

- a) consiliile locale ale comunelor, ale orașelor, ale municipiilor și ale sectoarelor municipiului București, precum și pentru primari;*
- b) Consiliul General al Municipiului București, precum și pentru primarul general al municipiului București;*
- c) consiliile județene, precum și pentru președinții consiliilor județene.*

Au dreptul de a alege cetățenii români care au împlinit vârsta de 18 ani, până în ziua de 9 iunie 2024 inclusiv⁴².

³⁸ art. 13 alin. (2) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare

³⁹ art. 12 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2024

⁴⁰ art. 127 alin. (2) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare

⁴¹ art. 5 alin. (9) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare

⁴² art. 3 alin. (1) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare

Nu au drept de vot debilii sau alienații mintal, puși sub interdicție și persoanele care sunt condamnate prin hotărâre judecătorească definitivă la pierderea drepturilor electorale⁴³.

Pentru alegerea consiliului local, a consiliului județean, a primarului, precum și a președintelui consiliului județean fiecare alegător are dreptul la câte un singur vot⁴⁴.

Cetățenii români își pot exercita dreptul de vot, la secțiile de votare organizate în România, numai în comuna, orașul, municipiul sau sectoarele municipiului București, în care își au domiciliul sau reședința, după caz⁴⁵, în baza unuia dintre următoarele acte/documente de identitate⁴⁶, valabile în ziua votării:

a) cartea de identitate;	g) pașaportul de serviciu;
b) cartea electronică de identitate;	h) pașaportul de serviciu electronic;
c) cartea de identitate provizorie;	i) pașaportul simplu;
d) buletinul de identitate;	j) pașaportul simplu electronic;
e) pașaportul diplomatic;	k) pașaportul simplu temporar;
f) pașaportul diplomatic electronic;	l) carnetul de serviciu militar, în cazul elevilor din școlile militare.

Cetățenii cu drept de vot care și-au stabilit reședința de mai mult de 6 luni înaintea datei de 9 iunie 2024 în circumscripția electorală în care au loc alegeri pot solicita primarului, pe baza actului de identitate, înscrierea în Registrul electoral cu adresa de reședință pentru scrutinul respectiv până cel mai târziu cu 45 de zile înaintea datei scrutinului (25 aprilie 2024)⁴⁷. Persoanele în cauză își exercită dreptul de vot la scrutinul pentru care au solicitat înscrierea în Registrul electoral cu adresa de reședință numai în circumscripția electorală unde își au reședința și vor figura numai în listele electorale permanente ale circumscripției electorale unde își au reședința.

În data de 9 iunie 2024, cetățenii cu drept de vot care nu au solicitat înscrierea în Registrul electoral cu adresa de reședință, își pot exercita dreptul de vot la secția de votare la care este arondată adresa de reședință, urmând a fi înscrși în lista electorală suplimentară a secției de votare.

Prin derogare de la prevederile art. 18 alin. (4)¹ din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, la alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din data de 9 iunie 2024, cetățenii cu drept de vot care și-au stabilit reședința în circumscripția electorală cu mai puțin de 60 de zile⁴⁸ înaintea datei scrutinului își vor putea exercita dreptul de vot doar în comuna, orașul, municipiul sau subdiviziunea administrativ-teritorială a municipiului în care își au domiciliul.

Cetățenii Uniunii Europene care au domiciliul sau reședința în România au dreptul de a alege primari, consilieri locali, consilieri județeni sau președinți de consilii județene, în aceleași condiții ca și cetățenii români, cu îndeplinirea prevederilor Legii nr. 115/2015⁴⁹.

Prin cetățenii Uniunii Europene se înțelege cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, altele decât România.

⁴³ art. 6 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare

⁴⁴ art. 3 alin. (2) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare

⁴⁵ art. 3 alin. (3) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare

⁴⁶ art. 12 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2024

⁴⁷ art. 18 alin. (1) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare și pct.71 din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 199/2024

⁴⁸ termenul este de 10 aprilie 2024

⁴⁹ art. 5 alin. (1) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare

Aceștia își pot exercita dreptul de vot pe baza *oricărui document valabil care le atestă identitatea*⁵⁰.

Cetățenii Uniunii Europene care au domiciliul sau reședința în România *au dreptul de a fi aleși în funcția de consilier local și consilier județean, primar sau președinte al consiliului județean, în aceleași condiții ca și cetățenii români*, cu îndeplinirea prevederilor Legii nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare⁵¹.

IV.C. Utilizarea urnei speciale

În conformitate cu dispozițiile art. 16 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2024, coroborate cu cele ale art. 47 din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *la alegerile din data de 9 iunie 2024 se utilizează o singură urnă specială. Urna specială se poate deplasa numai în raza teritorială a respectivei secții de votare, iar la ora 22.00 urna specială trebuie*⁵² *să se afle în localul secției de vot.*

Astfel, dacă un alegător se află în localitatea de domiciliu sau reședință, după caz, dar nu se poate deplasa la secția de votare din cauză de boală sau invaliditate, *poate vota prin intermediul urnei speciale, pe baza unei cereri însoțite de copii ale actelor din care rezultă starea de sănătate sau de invaliditate, depusă la secția de votare la care este arondat, după domiciliu sau reședință, după caz, pentru alegerile pentru membrul din România în Parlamentul European, pentru alegerile autorităților administrației publice locale sau pentru ambele scrutinuri organizate în data de 9 iunie 2024.*

În această situație, președintele biroului electoral al secției de votare *poate aproba, la cererea scrisă a acestora, depusă cel mai târziu în preziua alegerilor, însoțită de copii ale unor acte medicale sau alte acte oficiale din care să rezulte că persoanele respective sunt netransportabile*, ca o echipă formată din cel puțin 2 membri ai biroului electoral să se deplaseze cu o *urnă specială și cu materialul necesar votării - ștampilă cu mențiunea «VOTAT» și buletine de vot - la locul unde se află alegătorul, pentru a se efectua votarea*. Securitatea urnei speciale va fi realizată de către personalul Ministerul Afacerilor Interne.

Votarea se face pe baza unui extras de pe lista electorală suplimentară. Persoanele înscrise în extrasul de pe lista electorală suplimentară trebuie să fie radiate din celelalte liste existente la secție.

Pentru *persoanele reținute, deținute în baza unui mandat de arestare preventivă sau persoanelor care sunt în executarea unei pedepse privative de libertate, dar care nu și-au pierdut drepturile electorale se aplică în mod corespunzător dispozițiile privind urna specială*, în măsura în care se solicită această modalitate de vot⁵³.

*Dacă un alegător se află în altă localitate decât cea în care își are domiciliul sau reședința, după caz, poate vota prin intermediul urnei speciale, pe baza unei cereri, depusă la cea mai apropiată secție de votare de locul unde se află, doar pentru alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024*⁵⁴.

Subliniem faptul că în secțiile de votare din străinătate nu se utilizează urna de vot specială.

⁵⁰ art. 127 alin. (2) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare

⁵¹ art. 5 alin. (1) și (2) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare

⁵² art. 15 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2024

⁵³ art. 47 alin. (3) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare

⁵⁴ art. 16 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2024

Și în această situație votează numai persoanele care domiciliază în raza teritorială a circumscripției electorale comunale, orașenești sau municipale în care au loc alegeri⁵⁵.

IV.D. Listele electorale complementare

Listele electorale complementare au caracter permanent și îi cuprind pe toți cetățenii Uniunii Europene cu drept de vot care se află în evidențele Inspectoratului General pentru Imigrări și au domiciliul sau reședința în localitatea pentru care se întocmește lista.

Cetățenii Uniunii Europene cu drept de vot care au domiciliul sau reședința în circumscripția electorală în care au loc alegeri și nu se află în evidențele Inspectoratului General pentru Imigrări sunt înscrși, la cerere, de către primar, în lista electorală complementară, pe baza unui document care le atestă identitatea și a unui document care atestă adresa la care locuiesc.

Prin document care atestă adresa se înțelege unul dintre următoarele acte:

- a) *acte încheiate în condițiile de validitate* prevăzute de legislația română în vigoare, privind titlul locativ, respectiv contractul de vânzare-cumpărare, contractul de închiriere și altele;
- b) *declarația scrisă a găzduitorului*, persoană fizică sau juridică, de primire în spațiu, însoțită de unul dintre documentele prevăzute la lit. a);
- c) *declarația pe propria răspundere a solicitantului*, însoțită de nota de verificare a polițistului de ordine publică, prin care se certifică existența unui imobil și faptul că solicitantul locuiește efectiv la adresa declarată, pentru persoana fizică ce nu poate prezenta documentele prevăzute la lit. a) și b);
- d) *documentul eliberat de primărie*, din care să rezulte că solicitantul figurează înscris în Registrul agricol, pentru mediul rural⁵⁶.

În ziua votării, președintele biroului electoral al secției de votare înscrie în lista electorală suplimentară cetățenii Uniunii Europene omiși din copia de pe lista electorală complementară care se prezintă la vot și face dovada că au domiciliul sau reședința în raza teritorială a secției de votare respective, cu oricare dintre documentele emise de Inspectoratul General pentru Imigrări sau cu unul dintre documentele care atestă adresa (susmenționate).

În cazul în care alegătorul, cetățean al Uniunii Europene, își schimbă adresa la care locuiește în altă circumscripție electorală după înaintarea copiei de pe lista electorală complementară la biroul electoral al secției de votare, acesta își exercită dreptul de vot în circumscripția electorală pe a cărei rază teritorială locuiește, în baza oricărui document valabil de identitate însoțit de certificatul de înregistrare care atestă noua adresă sau, după caz, de cartea de rezidență permanentă ori de permisul de ședere permanentă care atestă adresa anterioară, însoțit de o adeverință eliberată de formațiunea teritorială competentă a Inspectoratului General pentru Imigrări, care atestă adresa actuală.

Totodată, în vederea exercitării dreptului de vot, cetățeanul Uniunii Europene poate adresa primarului o cerere, însoțită de unul dintre documentele care atestă adresa (susmenționate); primarul comunică, de îndată, biroului electoral al secției de votare cererea cetățeanului Uniunii Europene, pentru înscrierea acestuia în lista electorală suplimentară.

⁵⁵ art. 124 alin. (3) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare

⁵⁶ art. 23 alin. (3) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare

Capitolul V

Răspunderea contravențională la alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024 și la alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2024

La alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024 și la alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2024, care se vor desfășura în data de 9 iunie 2024, se va aplica regimul sancționator prevăzut de Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare⁵⁷.

Constatarea contravențiilor prevăzute de Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, și aplicarea sancțiunilor se fac de către:

- ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române și ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române;

- președintele biroului electoral de circumscripție;

- președintele biroului electoral, în cazul săvârșirii contravențiilor de către membrii biroului electoral ori președintele biroului electoral ierarhic superior, în cazul săvârșirii contravențiilor de către președinții birourilor electorale ierarhic inferioare sau de către locuitorii acestora;

- împuterniciții președintelui Autorității Electorale Permanente;

- prefecții și subprefecții;

- Consiliul Național al Audiovizualului, care se autosesizează sau poate fi sesizat de către cei interesați⁵⁸.

Precizări cu privire la răspunderea contravențională se regăsesc în anexa nr. 1 la prezentul ghid.

Răspunderea contravențională poate să intervină și ca urmare a încălcării dispozițiilor Legii nr. 60/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, competențele de constatare și sancționare a faptelor contravenționale revenind polițiștilor și jandarmilor, precum și polițiștilor locali dacă acționează în calitate de împuterniciți ai primarului.

Precizări cu privire la încălcarea dispozițiilor Legii nr. 60/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care atrag răspunderea contravențională se regăsesc în anexa nr. 2 la prezentul ghid.

În perioada campaniei electorale se pot produce o serie de fapte ce intră sub incidența Legii nr. 61/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, atrăgând după sine răspunderea contravențională. Competența de constatare și sancționare a contravențiilor revine polițiștilor, polițiștilor de frontieră pentru faptele constatate în zona specifică de competență, jandarmilor, precum și primarilor și împuterniciților acestora (ex. personalul poliției locale).

⁵⁷ art. 30 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2024: „prin derogare de la prevederile art. 53 și 54 din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările ulterioare, la alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din data 9 iunie 2024 se aplică, în mod corespunzător, prevederile art. 108 - 111 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare.”

⁵⁸ art. 78 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare

Precizări cu privire la *faptele ce intră sub incidența Legii nr. 61/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, atrăgând după sine răspunderea contravențională, se regăsesc în anexa nr. 3 la prezentul ghid.*

Capitolul VI

Folosirea afișajului electoral/materialelor de propagandă electorală/panouri electorale la alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024 și la alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2024

Reglementările vizează exclusiv perioada campaniei electorale.

Finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale este reglementată prin Legea nr. 334/2006, cu modificările și completările ulterioare și Hotărârea Guvernului nr. 10/2016, cu modificările și completările ulterioare.

Cadrul normativ în materie reglementează sursele de finanțare, limitele maxime ale cheltuielilor ce pot fi efectuate în campania electorală, evidența veniturilor și cheltuielilor efectuate, *tipurile de materiale de propagandă electorală* ce pot fi folosite în campaniile electorale, controlul finanțării partidelor politice, ale alianțelor politice sau electorale, ale candidaților independenți, precum și legalitatea finanțării campaniilor electorale.

Potrivit dispozițiilor art. 40 alin. (1) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu cele ale art. 79 alin. (1) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, *primarii sunt obligați ca până la începerea campaniei electorale să stabilească, prin dispoziție, locuri speciale pentru afișaj electoral și să asigure amplasarea de panouri electorale în cadrul acestora, ținând seama de numărul partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice și alianțelor electorale care declară că depun liste de candidați, candidaturi pentru funcția de primar, precum și de candidații independenți.*

Locurile de afișaj electoral trebuie să fie stabilite/situate în locuri/zone publice frecventate de cetățeni, fără stânjenirea circulației pe drumurile publice și a celorlalte activități din localitățile respective.

Afișajul electoral este permis și în alte locuri decât cele stabilite conform art. 40 alin. (5) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu cele ale art. 79 alin. (1) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, numai cu acordul proprietarilor, administratorilor sau, după caz, al deținătorilor și numai cu luarea măsurilor impuse de legislația în vigoare pentru asigurarea siguranței cetățenilor.

Utilizarea locurilor de afișaj electoral este permisă partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale, organizațiilor minorităților naționale care participă la alegeri, precum și candidaților independenți⁵⁹.

Este interzisă utilizarea de către un partid politic, alianță politică, alianță electorală sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri ori candidat independent a locurilor speciale de afișaj electoral, astfel încât să împiedice folosirea acestora de către un alt partid politic,

⁵⁹ art. 40 alin. (3) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu dispozițiile art. 79 alin. (3) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare

alianță politică, alianță electorală sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri ori candidat independent. Pe un panou electoral, fiecare partid politic, alianță politică, alianță electorală sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri ori fiecare candidat independent poate aplica un singur afiș electoral⁶⁰.

Sunt interzise afișele electorale care combină culori sau alte semne grafice, astfel încât să evoce simbolurile naționale ale României ori ale altui stat⁶¹.

*Primarul, cu sprijinul poliției locale sau cu sprijinul efectivelor Ministerului Afacerilor Interne, în localitățile unde poliția locală nu este constituită, este obligat să asigure integritatea panourilor, afișelor electorale și a altor materiale de propagandă electorală amplasate în locuri autorizate*⁶².

Referitor la *procesul de afișaj electoral*, potrivit dispozițiilor art. 36 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 334/2006, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu cele art. 40 alin. (6) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și cu cele art. 79 alin. (5) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, *în campania electorală* pot fi utilizate numai următoarele tipuri de materiale de propagandă electorală:

- *afișe electorale* cu dimensiunile de cel mult 500 mm o latură și 350 mm cealaltă latură;
- *afișele electorale prin care se convoacă o reuniune electorală* cu dimensiunile de cel mult 400 mm o latură și 250 mm cealaltă latură ce vor fi amplasate în locurile speciale pentru afișaj.

Pentru a fi legal utilizate, afișele electorale trebuie să respecte dimensiunile prevăzute de lege.

În legătură cu afișele electorale, *afișerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române precum și ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române au competența de a constata contravenția prevăzută de art. 108 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, prin care sancționează fapta de afișare a mijloacelor de propagandă electorală în alte locuri decât cele permise potrivit prevederilor legale.*

Mai mult, *nerespectarea prevederilor art. 36 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 334/2006, cu modificările și completările ulterioare, constituie contravenție, competența de constatare a acesteia revenind exclusiv reprezentanților Autorității Electorale Permanente; sancțiunea se aplică prin decizie a Autorității Electorale Permanente.*

În acest context, din interpretarea celor două acte normative, ținând cont de faptul că norma legală specială derogă de la norma legală generală, că pentru una și aceeași contravenție se poate aplica numai o sancțiune contravențională principală, rezultă că, în plan practic, polițiștii și jandarmii pot sancționa doar fapta de afișare a mijloacelor de propagandă electorală constând în afișe electorale cu dimensiunile de cel mult 500 mm o latură și 350 mm cealaltă latură fără acordul exprimat de proprietar, administrator sau, după caz, deținător (un exemplu în acest sens îl reprezintă un afiș cu dimensiunea legală lipit pe un imobil fără acordul proprietarului).

⁶⁰ art. 40 alin. (4) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu dispozițiile art. 79 alin. (4) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare

⁶¹ art. 40 alin. (4) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu dispozițiile art. 79 alin. (4) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare

⁶² art. 40 alin. (12) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu dispozițiile art. 79 alin. (8) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare

În toate celelalte cazuri, așa cum s-a precizat competența de constatare a contravențiilor revine reprezentanților Autorității Electorale Permanente.

Exemple în acest sens pot fi:

- un afiș cu dimensiuni mai mari decât cele legale lipit pe un imobil cu acordul proprietarului (în cazul de față prezentând relevanță nerespectarea cerinței legale referitoare la dimensiune);

- un afiș electoral prin care se convoacă o reuniune electorală ce nu respectă cerința referitoare la dimensiune (400 mm o latură și 250 mm cealaltă latură) și/sau cerința de a fi amplasat într-un loc special pentru afișaj.

Utilizarea altor materiale decât cele permise de art. 36 alin. (2) lit. b) - e) din Legea nr. 334/2006, cu modificările și completările ulterioare, cum ar fi: bannerele, mesh-urile, panourile publicitare mobile, steagurile și ecranele publicitare, panourile publicitare fixe sau mobile, publicitate luminoasă, publicitatea pe vehicule, vehiculele inscripționate cu sloganuri de campanie și cele care difuzează materiale audio, spectacolele, serbările, focurile de artificii etc., reprezintă contravenție a cărei competență de constatare revine reprezentanților Autorității Electorale Permanente.

Astfel, sesizările privind nerespectarea dispozițiilor art. 36 alin. (2) lit. b) - e) din Legea nr. 334/2006, cu modificările și completările ulterioare, vor fi transmise reprezentanților Autorității Electorale Permanente, ca autoritate competentă de verificare, analiză, constatare și sancționare contravențională, conform prevederilor art. 52 - 54 din actul normativ susmenționat.

Cu privire la atribuțiile Autorității Electorale Permanente ce țin de controlul respectării dispozițiilor legale privind finanțarea campaniilor electorale, dispozițiile art. 52 alin. (1) din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 10/2016, cu modificările și completările ulterioare, statuează faptul că, aceste activități sunt realizate de către autoritate prin intermediul controlorilor, cu sprijinul celorlalte compartimente de specialitate, din oficiu sau la sesizarea persoanelor interesate.

Totodată, Legea nr. 334/2006, cu modificările și completările ulterioare, reglementând sancțiunile contravenționale ce derivă din nerespectarea dispozițiilor legale privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, a stabilit, în mod expres, conform dispozițiilor art. 54 alin. (1), competența exclusivă a reprezentanților Autorității Electorale Permanente de a constata contravențiile prevăzute de lege, urmând ca sancțiunea să fie aplicată prin decizie a acestei autorități.

Trebuie subliniat faptul că, sancțiunile prevăzute de Legea nr. 334/2006, cu modificările și completările ulterioare, se pot aplica, după caz, partidului politic, alianței politice, organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale, candidatului independent, mandatarului financiar și/sau donatorului, precum și altor persoane care au încălcat dispozițiile legale în materie.

Referitor la sesizările privind folosirea unor materiale de propagandă electorală cu caracter denigrator, precizăm că, atât Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cât și Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, nu sancționează în vreun fel o asemenea faptă.

Cu toate că, în cuprinsul legilor susmenționate⁶³, se precizează că „mijloacele folosite în campania electorală nu pot contraveni legii”, actele normative nu conțin nici o referire ulterioară expresă

⁶³ art. 35 alin. (3) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv art. 65 alin. (3) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare

privind încălcarea acestei norme sub aspectul folosirii unor materiale de propagandă electorală cu caracter denigrator.

În consecință, *poliștii sesizați cu privire la aceste aspecte vor analiza dacă în cauză sunt sau nu incidente prevederile art. 2 pct. 1 din Legea nr. 61/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora constituie contravenție săvârșirea în public de fapte, acte sau gesturi obscene, proferarea de injurii, expresii jignitoare sau vulgare, amenințări cu acte de violență împotriva persoanelor sau bunurilor acestora, de natură să tulbure ordinea și liniștea publică sau să provoace indignarea cetățenilor ori să lezeze demnitatea și onoarea acestora sau a instituțiilor publice.*

Reamintim faptul că insulta și calomnia nu mai sunt incriminate în Codul Penal, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul primirii unor sesizări privind amplasarea în zona drumului public de bannere sau materiale publicitare asemănătoare, menționăm că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că *fapta prevăzută de art. 105 pct. 5, respectiv „amplasarea în zona drumului public de dispozitive care pot fi confundate cu indicatoarele ori instalațiile care servesc la semnalizarea rutieră ori realizarea de construcții sau instalații ori crearea de alte obstacole de natură să le limiteze vizibilitatea sau eficacitatea” constituie contravenție și se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a V-a de sancțiuni.*

În conformitate cu dispozițiile art. 341 alin. (2) din Codul Penal, cu modificările și completările ulterioare, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă, *„amplasarea unor construcții, panouri sau reclame publicitare în zona drumului, fără autorizație de construcție eliberată în condițiile legii ori cu încălcarea condițiilor stabilite în autorizație, dacă prin aceasta se creează un pericol pentru siguranța circulației”.*

În ceea ce privește amplasarea panourilor electorale în zona drumurilor publice, precizăm că în conformitate cu prevederile art. 46 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *pentru realizarea sau amplasarea în zona drumului public a panourilor publicitare, a oricăror construcții sau activități comerciale, căi de acces, amenajări sau instalații în orice scop, fără a periclita siguranța circulației, sunt obligatorii, pe lângă autorizația de construire, după caz, acordul prealabil și autorizația de amplasare și/sau de acces în zona drumului public, emise de administratorul drumului respectiv.*

Totodată, potrivit alin. (2) al aceluiași articol condițiile privind emiterea acordului prealabil, a autorizației de amplasare și/sau de acces în zona drumului public, a încheierii contractului pentru utilizare și acces în zona drumului public, precum și condițiile privind amplasarea construcțiilor, instalațiilor și panourilor publicitare în zona drumului, pe poduri, pasaje, viaducte și tuneluri rutiere se stabilesc prin norme specifice aprobate prin:

a) ordin al ministrului transporturilor, pentru drumurile de interes național, cu excepția sectoarelor de drumuri naționale situate în intravilanul municipiilor/reședințelor de județ care sunt în administrarea consiliilor locale;

b) hotărâre a consiliului județean, cu respectarea legislației în vigoare, pentru drumurile de interes județean;

c) hotărâre a consiliului local, cu avizul consiliului județean, pentru drumurile de interes local;

d) hotărâre a Consiliului General al Municipiului București, pentru drumurile din municipiul București.

Nerespectarea prevederilor art. 46 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *constituie contravenție dacă nu constituie infracțiune potrivit legii penale*, potrivit dispozițiilor art. 61 alin. (1) lit. a) din același act normativ, și se sancționează cu amendă de la 2.000 lei la 6.000 lei, aplicată persoanelor fizice sau juridice. Conform art. 61², constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor pentru nerespectarea prevederilor acestei ordonanțe se fac de către:

a) inspectorii din cadrul Inspectoratului de Stat pentru Controlul în Transportul Rutier, potrivit competențelor stabilite prin reglementările în vigoare;

b) poliția rutieră;

c) personalul Companiei Naționale de Administrare a Infrastructurii Rutiere - S.A., la punctele de trecere a frontierei de stat;

d) personalul Companiei Naționale de Administrare a Infrastructurii Rutiere - S.A., pe rețeaua de drumuri de interes național pentru prevederile care nu intră în sfera de competență a personalului cu atribuții de control prevăzut la lit. a);

e) personalul administratorilor drumurilor de interes județean și de interes local, potrivit competențelor stabilite prin reglementările în vigoare.

Capitolul VII

Competențele poliției locale

la alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024 și la alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2024

În conformitate cu dispozițiile art. 8 lit. e) din Legea nr. 155/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *unu dintre competențele poliției locale este aceea de a verifica „respectarea normelor legale privind afișajul publicitar, afișajul electoral și orice altă formă de afișaj/reclamă, inclusiv cele referitoare la amplasarea firmei la locul de desfășurare a activității economice”*.

Totodată, Legea nr. 155/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilește o serie de competențe polițiștilor locali care pot fi circumscrise acestui proces dar și *obligația acestora de a solicita intervenția unităților/structurilor teritoriale competente ale Poliției Române sau ale Jandarmeriei Române pentru orice alte situații care exced atribuțiilor ce le revin*, după cum urmează:

„Art. 6. – În domeniul ordinii și liniștii publice, precum și al pazei bunurilor, poliția locală are următoarele atribuții:

a) menține ordinea și liniștea publică în zonele și locurile stabilite prin planul de ordine și siguranță publică al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, aprobat în condițiile legii;

b) menține ordinea publică în imediata apropiere a unităților de învățământ publice, a unităților sanitare publice, în parcurile auto aflate pe domeniul public sau privat al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, în zonele comerciale și de agrement, în parcuri, piețe, cimitire, precum și în alte asemenea locuri publice aflate în proprietatea și/sau în administrarea unităților/subdiviziunilor

administrativ-teritoriale sau a altor instituții/servicii publice de interes local, stabilite prin planul de ordine și siguranță publică;

(...)

j) constată contravenții și aplică sancțiuni pentru nerespectarea normelor legale privind conviețuirea socială stabilite prin legi sau acte administrative ale autorităților administrației publice centrale și locale, pentru faptele constatate în raza teritorială de competență;

(...)

k) participă, alături de Poliția Română, Jandarmeria Română și celelalte forțe ce compun sistemul integrat de ordine și siguranță publică, pentru prevenirea și combaterea infracționalității stradale;

(...)

Art. 13. – În cazul executării în comun cu unitățile/structurile Poliției Române sau cu cele ale Jandarmeriei Române a unor misiuni în domeniul menținerii sau asigurării ordinii publice ori pentru dirijarea circulației rutiere, efectivele poliției locale acționează sub coordonarea directă a Poliției Române sau a Jandarmeriei Române, după caz.”

Referitor la atribuțiile poliției locale în materie penală, conform art. 12 din Legea nr. 155/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **în cazul infracțiunilor flagrante, personalul poliției locale procedează conform dispozițiilor art. 293 din Codul de procedură penală⁶⁴.**

Capitolul VIII

Răspunderea penală

la alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024 și la alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2024

În Codul Penal, cu modificările și completările ulterioare, la Titlul IX (art. 385 – 391 și 393) sunt stabilite infracțiunile electorale.

Precizări cu privire la infracțiunile electorale se regăsesc în Anexa nr. 4 la prezentul Ghid.

Organul de urmărire penală este sesizat prin plângere sau denunț, prin actele încheiate de alte organe de constatare prevăzute de lege ori se sesizează din oficiu. Acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu.

⁶⁴ „Art. 293 - **Constatarea infracțiunii flagrante**

(1) Este flagrantă infracțiunea descoperită în momentul săvârșirii sau imediat după săvârșire.

(2) Este de asemenea considerată flagrantă și infracțiunea al cărei făptuitor, imediat după săvârșire, este urmărit de organele de ordine publică și de siguranță națională, de persoana vătămată, de martorii oculari sau de strigătul public ori prezintă urme care justifică suspiciunea rezonabilă că ar fi săvârșit infracțiunea sau este surprins aproape de locul comiterii infracțiunii cu arme, instrumente sau orice alte obiecte de natură a-l presupune participant la infracțiune.

(3) În cazul infracțiunii flagrante, organele de ordine publică și siguranță națională întocmesc un proces-verbal, în care consemnează toate aspectele constatate și activitățile desfășurate, pe care îl înaintează de îndată organului de urmărire penală

(4) Plângerile și cererile prezentate în scris, corpul delict, precum și obiectele și înscrisurile ridicate cu ocazia constatării infracțiunii sunt puse la dispoziția organului de urmărire penală.”

Sub aspectul competenței, pentru constatarea și cercetarea infracțiunilor, urmează a fi aplicată procedura generală prevăzută în Codul de procedură penală. În acest sens, constatarea revine organelor de ordine publică și siguranță națională care întocmesc procese-verbale în care consemnează aspectele constatate și activitățile desfășurate, pe care le înaintează organului de urmărire penală. Cercetarea infracțiunilor revine organelor de cercetare ale poliției judiciare, sub supravegherea procurorului.

Cu ocazia cercetării unor evenimente privind tulburarea ordinii și liniștii publice, vor fi avute în vedere și prevederile infracțiunii de nerespectare a regimului armelor și munițiilor, prevăzută și pedepsită de art. 342 alin. (4) din Codul Penal, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora *portul armelor prevăzut în alin. (1) și alin. (2), fără drept, în sediul autorităților publice, instituțiilor publice sau al altor persoane juridice de interes public ori în spațiile rezervate desfășurării procesului electoral, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea unor drepturi.*

Anexele nr. 1 – 4 fac parte integrantă din prezentul ghid.

Răspunderea contravențională
privind alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024
și alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2024

- ❖ La alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024 și la alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2024, care se vor desfășura în data de 9 iunie 2024, se va aplica regimul sancționator prevăzut de Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare¹.
- ❖ *Contravențiile sunt stabilite la art. 108 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare.*
- ❖ *Sancțiunea și competența de constatarea a contravențiilor sunt stabilite la art. 109 și art. 110 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare.*

Nr. crt.	Descrierea contravenției	Articolul 108	Sancțiunea Articolul 109	Competența de constatare Articolul 110
1	Înscrierea, cu bună știință, a unui alegător în mai multe liste electorale.			
2	Înscrierea în listele electorale a unor persoane fictive ori care nu au drept de vot. semnarea listei susținătorilor fără ca aceasta să cuprindă data alegerilor, numele și prenumele candidatului, funcția pentru care candidează, numele și prenumele susținătorului, cetățenia, data nașterii, adresa, denumirea, seria și numărul actului de identitate, semnătura acestuia, numele și prenumele persoanei care a întocmit-o, precum și, denumirea, seria și numărul documentului eliberat de Inspectoratul General pentru Imigrări (la rubrica "Denumirea, seria și numărul actului de identitate") în cazul cetățenilor Uniunii Europene.	lit. a)	2.200 lei la 3.000 lei	<ul style="list-style-type: none"> • ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române. • ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române • împuterniciții președintelui Autorității Electorale Permanente.
3				

¹ art. 30 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2024: „prin derogare de la prevederile art. 53 și 54 din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările ulterioare, la alegerea pentru membrii din România în Parlamentul European din data 9 iunie 2024 se aplică, în mod corespunzător, prevederile art. 108 - 111 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare.”

Nr. crt.	Descrierea contravenției	Articolul 108	Sancțiunea Articolul 109	Competența de constatare Articolul 110
4	<p>utilizarea de către un partid politic, alianță politică, alianță electorală sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri ori candidat independent a locurilor speciale de afișaj electoral, astfel încât să împiedice folosirea acestora de către un alt partid politic, alianță politică, alianță electorală sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri ori candidat independent.</p>			
5	<p>amplasarea de către fiecare partid politic, alianță politică, alianță electorală sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri ori fiecare candidat independent pe un panou electoral a mai mult de un afiș electoral.</p>			
6	<p>amplasarea, pe locurile speciale de afișaj electoral, de afișe electorale cu dimensiuni mai mari de 500 mm o latură și 350 mm cealaltă latură.</p>			
7	<p>amplasarea, pe locurile speciale de afișaj electoral, de afișe prin care se convoacă o reuniune electorală, cu dimensiuni mai mari de 400 mm o latură și 250 mm cealaltă latură.</p>	lit. b)	2.200 lei la 3.000 lei	<ul style="list-style-type: none"> • ofișerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române. • ofișerii și subofișerii din cadrul Jandarmeriei Române. • împuterniciții președintelui Autorității Electorale Permanente
8	<p>desfășurarea de activități de afișaj electoral în alte locuri decât cele special amenajate, fără acordul proprietarilor, administratorilor sau, după caz, al deținătorilor.</p>			
9	<p>amplasarea de afișe electorale care combină culori sau alte semne grafice, astfel încât să evoce simbolurile naționale ale României ori ale altui stat.</p>			
10	<p>folosirea unor semne electorale, utilizate la alegerile anterioare de către alte partide politice, alianțe politice sau alianțe electorale ori organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, fără consimțământul scris al celor cărora le-au aparținut, respectiv al partidelor care au alcătuit alianța inițială.</p>			
11	<p>folosirea unor semne electorale contrare ordinii de drept și bunelor moravuri sau care reproduc sau combină simbolurile naționale ale statului român, ale altor state, ale organismelor internaționale ori ale cultelor religioase (Fac excepție</p>			

Nr. crt.	Descrierea contravenției	Articolul 108	Sancțiunea Articolul 109	Competența de constatare Articolul 110
	partidele politice care sunt membre ale unor organizații politice internaționale, acestea putând utiliza semnul organizației respective ca atare sau într-o combinație specifică).			
12	folosirea semnelor electorale fără ca acestea să se deosebească clar de cele anterior înregistrate sau care să aibă aceleași simboluri grafice, oricare ar fi figura geometrică în care sunt încadrate. (Se poate folosi ca semn electoral semnul permanent declarat la înscrierea partidului politic sau a alianței politice).			
13	folosirea de semne electorale diferite în circumscripțiile electorale, de către partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri formate la nivel național, respectiv județean.			
14	păstrarea registrelor cu listele electorale permanente și listele electorale complementare în condiții necorespunzătoare.	lit. c)		
15	nec efectuarea la termen a comunicărilor prevăzute de lege și neoperarea acestora în listele electorale permanente și listele electorale complementare.	lit. d)		
16	efectuarea de operațiuni în listele electorale permanente și listele electorale complementare de către persoane neautorizate.	lit. e)	1.000 lei la 1.400 lei	<ul style="list-style-type: none"> • <i>împăterniciții președinției</i> <i>Autorități Electorale Permanente</i>
17	necomunicarea către Autoritatea Electorală Permanentă a modificărilor operate în lista electorală permanentă.	lit. f)		
18	neluarea de către organizatori a măsurilor necesare desfășurării normale a adunărilor electorale.	lit. g)	2.200 lei la 3.000 lei	
19	distribuirea, inclusiv de către candidați, de băuturi alcoolice în timpul adunărilor sau în ziua votării în secția de votare și în afara acesteia, pe o rază de 500 metri.	lit. h)	600 lei la 1.000 lei	<ul style="list-style-type: none"> • <i>ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române</i> • <i>ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române</i>
20	organizarea de acțiuni de campanie electorală în unitățile militare, precum și în spațiile din școli și universități în perioada de desfășurare a cursurilor.	lit. i)	1.400 lei la 2.000 lei	
21	nedisponerea de către președintele biroului electoral al secției de votare a îndepărtării materialelor de propagandă electorală de orice tip din și de pe clădirea sediului secției de votare.			

Nr. crt.	Descrierea contravenției	Articolul 108	Sancțiunea Articolul 109	Competența de constatare Articolul 110
22	neîndeplinirea de către persoanele desemnate de primari a obligației de îndepărtare a acestor materiale, ca urmare a solicitării președintelui biroului electoral al secției de votare.			
23	neîndeplinirea în cel mult 2 ore de la comunicare, de către persoanele desemnate de primari, a obligației de îndepărtare a acestor materiale, ca urmare a solicitării președintelui biroului electoral al secției de votare.			
24	distrugerea, deteriorarea, murdărirea, acoperirea prin scriere sau în orice alt mod a listelor electorale, a platformelor-program afișate sau a oricăror altor afișe ori anunțuri de propagandă electorală.	lit. j)	600 lei la 1.000 lei	<ul style="list-style-type: none"> • ofițeri și agenții de poliție din cadrul Poliției Române • ofițeri și subofițeri din cadrul Jandarmeriei Române • președintele biroului electoral de circumscripție
25	afișarea mijloacelor de propagandă electorală în alte locuri decât cele permise potrivit prevederilor legale.	lit. k)	600 lei la 1.000 lei	<ul style="list-style-type: none"> • ofițeri și agenții de poliție din cadrul Poliției Române • ofițeri și subofițeri din cadrul Jandarmeriei Române
26	acceptarea de către o persoană a înscrierii sale în mai multe liste de candidați pentru aceeași autoritate publică.	lit. l)	1.400 lei la 2.000 lei	<ul style="list-style-type: none"> • președintele biroului electoral de circumscripție
27	neaducerea la cunoștința publică, de către membrii birourilor electorale de circumscripție, a propunerilor de candidaturi.	lit. m)	1.400 lei la 2.000 lei	
28	refuzul de a permite accesul în localul de vot a membrilor și operatorilor de calculator ai biroului electoral al secției de votare, candidaților, persoanelor acreditate potrivit legii, reprezentanților mass-mediei români și străini, precum și persoanelor care își exercită dreptul de vot.	lit. n)	600 lei la 1.000 lei	<ul style="list-style-type: none"> • ofițeri și agenții de poliție din cadrul Poliției Române • ofițeri și subofițeri din cadrul Jandarmeriei Române
29	prezența oricărei persoane în cabinele de vot, în afara celei care votează, cu excepția însoțitorului solicitat de alegător, din motive temeinice constatate de președintele biroului electoral al secției de votare.	lit. o)	600 lei la 1.000 lei	

Nr. crt.	Descrierea contravenției	Articolul 108	Sanctiunea Articolul 109	Competența de constatare Articolul 110
30	prezența în cabina de vot, în afara persoanei care votează, în calitate de însoțitor, a persoanelor acreditate, membrilor biroului electoral al secției de votare sau candidaților.			
31	fotografierea sau filmarea prin orice mijloace a buletinului de vot de către alegători în timpul exercitării dreptului de vot.			
32	refuzul de a se conforma dispozițiilor președintelui biroului electoral al secției de votare cu privire la asigurarea ordinii în localul de vot și în afara acestuia, până la o distanță de 500 metri.	lit. p)	2.200 lei la 3.000 lei	<ul style="list-style-type: none"> oșterii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române oșterii și suboșterii din cadrul Jandarmeriei Române
33	înmânarea buletinului de vot unui alegător care nu prezintă actul de identitate.	lit. q)		
34	nedeclanșarea de către președintele biroului electoral al secției de votare a operațiunilor de numărare a buletinelor de vot și de consemnare a rezultatului votării după închiderea secției de vot, în prezența membrilor biroului electoral.			
35	deschiderea de către președintele biroului electoral al secției de votare a urnelor de votare în alte circumstanțe decât în prezența membrilor biroului și, după caz, a persoanelor care au dreptul să asiste la votare.			
36	permiterea de către președintele biroului electoral al secției de votare a participării la activitatea de numărare a voturilor a altor persoane decât delegații, reprezentanții tuturor partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale sau organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care au participat la alegeri și nu au reprezentanți în biroul electoral al secției de votare.	lit. r)	1.400 lei la 2.000 lei	<ul style="list-style-type: none"> președintele biroului electoral de circumscripție
37	neîncheierea de către președintele biroului electoral al secției de votare, după numărarea voturilor, a unui proces-verbal, în două exemplare, separat pentru consiliul local, pentru consiliul județean și pentru primar.			
38	neîncheierea de către președintele biroului electoral al secțiilor de votare din municipiul București, după numărarea voturilor, a unui proces-verbal, în două exemplare, separat pentru consiliul local, pentru primar, pentru Consiliul			

Nr. crt.	Descrierea contravenției	Articolul 108	Sancțiunea Articolul 109	Competența de constatare Articolul 110
39	<p>General al Municipiului București și pentru primarul general al municipiului București.</p> <p>Întocmirea necorespunzătoare de către președintele biroului electoral al secțiilor de votare a procesului-verbal întocmit după numărarea voturilor, prin lipsa sau omisiunea următoarelor categorii de date:</p> <ul style="list-style-type: none"> • semnăturile președintelui și membrilor biroului electoral al secției de votare și neamplasarea acestora în dreptul numelui și prenumelui și, după caz, al apartenenței politice, respectiv după indicarea denumirii abreviate a partidului politic pe care îl reprezintă. • ștampila de control. • nemenționarea motivelor care au împiedicat semnarea. 			
40	<p>neeliberarea unei copii după procesul-verbal întocmit după numărarea voturilor, de către președintele biroului electoral al secțiilor de votare, pentru membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare care au solicitat în scris, înainte de întocmirea documentului, acest aspect.</p>	lit. s)		
41	<p>părăsirea de către membrii biroului electoral a localului secției de votare înainte de stabilirea rezultatului alegerilor și de semnarea procesului-verbal.</p>	lit. ș)	1.400 lei la 2.000 lei	<ul style="list-style-type: none"> • ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române • ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române
42	<p>continuarea propagandei electorale după încheierea campaniei electorale (în ziua de sâmbătă care precedă data alegerilor, la ora 7⁰⁰), prin lansarea, afișarea sau distribuirea materialelor electorale de orice tip, precum și sfătuiră alegătorilor, în ziua votării, la sediul secțiilor de votare sau în jurul acestora pe o rază de 500 de metri, să voteze sau să nu voteze anumite partide politice, alianțe politice, alianțe electorale ori candidați independenți.</p>	lit. t)	1.400 lei la 2.000 lei	<ul style="list-style-type: none"> • președintele biroului electoral de circumscripție
43	<p>purtarea, pe durata votării, de către membrii biroului electoral al secției de votare sau de către persoanele acreditate de ecusoane, insigne sau alte însemne de propagandă electorală.</p>			

Nr. crt.	Descrierea contravenției	Articolul 108	Sancțiunea Articolul 109	Competența de constatare Articolul 110
44	absența nejustificată a președintelui, a locșitorului acestuia sau a membrilor birourilor electorale, stabiliiți potrivit prevederilor prezentei legi, de la activitatea acestora.	lit. f)	1.400 lei la 2.000 lei	<ul style="list-style-type: none"> președintele biroului electoral, în cazul săvârșirii contravențiilor de către membrii biroului electoral președintele biroului electoral ierarhic superior, în cazul săvârșirii contravențiilor de către președinții birourilor electorale ierarhic inferioare sau de către locșitorii acestora
45	refuzul președintelui biroului electoral sau al locșitorului acestuia de a elibera o copie certificată de pe procesul-verbal persoanelor îndreptățite potrivit prevederilor prezentei legi.	lit. u)	1.400 lei la 2.000 lei	<ul style="list-style-type: none"> președintele biroului electoral, în cazul săvârșirii contravențiilor de către membrii biroului electoral președintele biroului electoral ierarhic superior, în cazul săvârșirii contravențiilor de către președinții birourilor electorale ierarhic inferioare sau de către locșitorii acestora
46	nerespectarea de către primar a obligației de a pune la dispoziția partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, la cererea și pe cheltuiata acestora, un extras din Registrul electoral, cuprinzând alegătorii din respectiva unitate administrativ-teritorială, respectiv numele, prenumele, data nașterii și domiciliul, precum și secția de votare la care au fost arondați, pe suport electronic sau hârtie, până cel mai târziu cu 10 zile înaintea datei alegerilor, dar nu mai târziu de 24 de ore de la solicitare.	lit. v)	600 lei la 1.000 lei	<ul style="list-style-type: none"> Prefecții și subprefecții

Nr. crt.	Descrierea contravenției	Articolul 108	Sanctiunea Articolul 109	Competența de constatare Articolul 110
47	<p>nerespectarea de către primar a obligației ca de tipărire a listelor electorale permanente cuprinzând alegătorii cu domiciliul sau reședința în România, în două exemplare, până cel mai târziu cu 3 zile înaintea datei alegerilor, cu menționarea următoarelor categorii de date: numele și prenumele alegătorului, codul numeric personal, domiciliul sau reședința, după caz, seria și numărul actului de identitate, numărul circumscripției electorale, numărul secției de votare și o rubrică destinată semnăturii alegătorului.</p>			
48	<p>nesemnarea de către primar a listelor electorale permanente cuprinzând alegătorii cu domiciliul sau reședința în România.</p>			
49	<p>neluarea de către primar a măsurilor necesare de contrasemnare a listelor electorale permanente cuprinzând alegătorii cu domiciliul sau reședința în România de către secretarul unității administrativ-teritoriale.</p>			
50	<p>neluarea de către primar a măsurilor necesare de păstrare a unui exemplar al listelor electorale permanente cuprinzând alegătorii cu domiciliul sau reședința în România de către secretarul unității administrativ-teritoriale.</p>			
51	<p>neluarea de către primar a măsurilor necesare de predare a unui exemplar al listelor electorale permanente cuprinzând alegătorii cu domiciliul sau reședința în România birourilor electorale ale secțiilor de votare.</p>			
52	<p>tipărirea fără drept de buletine de vot, cu excepția specimenului anulat pus în dispoziția competitorilor electorali.</p>	lit. w)	600 lei la 1.000 lei	<ul style="list-style-type: none"> • ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române • ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române.
53	<p>comercializarea de băuturi alcoolice pe o distanță de 500 de metri în jurul localului secției de votare.</p>	lit. x)	2.200 lei la 3.000 lei	
54	<p>consumul de băuturi alcoolice pe o distanță de 500 de metri în jurul localului secției de votare.</p>			
55	<p>nerespectarea hotărârilor birourilor și oficiilor electorale.</p>			
56	<p>nerespectarea hotărârilor Autorității Electorale Permanente.</p>	lit. y)		<ul style="list-style-type: none"> • <i>împuterniciții președintelui Autorității Electorale Permanente</i>

Nr. crt.	Descrierea contravenției	Articolul 108	Sancțiunea Articolul 109	Competența de constatare Articolul 110
57	<p>refuzul de a pune la dispoziția agenților constatați (ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române, ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române, președintele biroului electoral de circumscripție, președintele biroului electoral, în cazul săvârșirii contravențiilor de către membrii biroului electoral, președintele biroului electoral ierarhic superior, împuterniciii președintelui Autorității Electorale Permanente, prefecții și subprefecții) documentele și actele necesare efectuării controlului.</p>	lit. z)		<ul style="list-style-type: none"> • ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române. • ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române. • președintele biroului electoral de circumscripție. • președintele biroului electoral, în cazul săvârșirii contravențiilor de către membrii biroului electoral • președintele biroului electoral ierarhic superior, în cazul săvârșirii contravențiilor de către președintele birourilor electorale ierarhic inferioare sau de către locuitorii acestora. • împuterniciii președintelui Autorității Electorale Permanente. • Prefecții și subprefecții

❖ **Aplicarea a jumătate din minim**

☞ Potrivit **art. 110 alin. (2)** din **Legea nr. 115/2015**, cu modificările și completările ulterioare, **contravenientul poate achita, pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia, jumătate din minimul amenzii prevăzute la art. 109, agentul constatator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.**

Prin art. 20 din Legea nr. 203/2018 privind măsuri de eficientizare a achitării amenzilor contravenționale, cu modificările și completările ulterioare, a fost modificat termenul² în care contravenientul poate achita jumătate din minimul amenzii prevăzute de actul normativ, de la 48 de ore la 15 zile de la data înmânării sau comunicării procesului-verbal.

Având în vedere faptul că, potrivit art. 25 alin. (1) din Legea nr. 203/2018, cu modificările și completările ulterioare, începând cu data de 24 august 2018 au fost abrogate dispozițiile din actele normative în vigoare la acea dată, care stabileau achitarea a jumătate din minimul amenzii contravenționale, într-un termen mai mic decât cel de 15 zile, prevăzut la art. 28 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, cu modificările și completările ulterioare, pentru faptele prevăzute la art. 108 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, ce constituie contravenții, *contravenientul poate achita, în termen de cel mult 15 zile de la data înmânării sau comunicării procesului-verbal, jumătate din minimul amenzii prevăzute de actul normativ*, agentul constator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.

❖ Confiscarea bunurilor

Potrivit art. 111 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, *bunurile destinate sau folosite la săvârșirea contravențiilor* prevăzute la art. 108 lit. k), 0) și w) ori rezultate din comiterea acestora se confiscă.

❖ Alte aspecte

➔ În cazul în care polițiștii sunt sesizați sau se sesizează din oficiu despre săvârșirea unei contravenții care nu intră în competența lor de constatare, sunt anunțate imediat persoanele împuternicite să ia măsuri în avfcl de situații, acordând sprijinul necesar în lămurirea situației.

➔ Contravențiilor prevăzute la art. 108 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, le sunt aplicabile și dispozițiile *Ordonanței Guvernului nr. 2/2001* privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare.

„Art. 10. - (1) Dacă aceeași persoană a săvârșit mai multe contravenții sancțiunea se aplică pentru fiecare contravenție.

(2) Când contravențiile au fost constatate prin același proces-verbal, sancțiunile contravenționale se cumulează fără a putea depăși dublul maximului amenzii prevăzute pentru contravenția cea mai gravă sau, după caz, maximul general stabilit în prezenta ordonanța pentru prestarea unei activități în folosul comunității.

(3) În cazul în care la săvârșirea unei contravenții au participat mai multe persoane, sancțiunea se va aplica fiecăreia separat.

(...)

Art. 16. - (1) Procesul-verbal de constatare a contravenției va cuprinde în mod obligatoriu: data și locul unde este încheiat, numele, prenumele, calitatea și instituția din care face parte agentul constator; numele, prenumele, domiciliul și codul numeric personal ale contravenientului, descrierea faptelor contravenționale cu indicarea datei, orei și locului în care a fost săvârșită, precum și arătarea împrejurărilor care pot servi la aprecierea gravității

² prevăzut la art. 28 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, cu modificările și completările ulterioare

faptei și la evaluarea eventualelor pagube pricinuite; indicarea actului normativ prin care se sancționează contravenția; indicarea societății de asigurări, în situația în care fapta a avut ca urmare producerea unui accident de circulație; posibilitatea achitării, în termen de 15 zile de la data înmânării sau comunicării procesului-verbal, a jumătate din minimul amenzii prevăzute de actul normativ; termenul de exercitare a căii de atac și instanța la care se depune plângerea.

(1) În cazul contravențiilor cetățeni străini, persoane fără cetățenie sau cetățeni români cu domiciliul în străinătate, în procesul-verbal vor fi cuprinse și următoarele date: seria și numărul pașaportului ori ale altui document de trecere a frontierei de stat, data eliberării acestuia și statul emitent.

(...)

(7) În momentul încheierii procesului-verbal agentul constator este obligat să aducă la cunoștință contravenientului dreptul de a face obiecțiuni cu privire la conținutul actului de constatare. Obiecțiunile sunt consemnate distinct în procesul-verbal la rubrica „Alte mențiuni”, sub sancțiunea nulității procesului-verbal.

Art. 17. - Lipsa menșurilor privind numele, prenumele și calitatea agentului constator, numele și prenumele contravenientului, iar în cazul persoanei juridice lipsa denumirii și a sediului acesteia, a faptei săvârșite și a datei comiterii acesteia sau a semnăturii agentului constator atrage nulitatea procesului-verbal. Nulitatea se constată și din oficiu.

(...)

Art. 20. - (1) Dacă o persoană săvârșește mai multe contravenții constatate în același timp de același agent constator, se încheie un singur proces-verbal.

(...)

Art. 24. - (1) Persoana imputernicită să aplice sancțiunea dispune și confiscarea bunurilor destinate, folosite sau rezultate din contravenții. În toate situațiile agentul constator va descrie în procesul-verbal bunurile supuse confiscării și va lua în privința lor măsurile de conservare sau de valorificare prevăzute de lege, făcând mențiunile corespunzătoare în procesul-verbal.

(2) În cazul în care bunurile nu se găsesc contravenientul este obligat la plata contravalorii lor în lei.

(3) Agentul constator are obligația să stabilească cine este proprietarul bunurilor confiscate și, dacă acestea aparțin unei alte persoane decât contravenientul, în procesul-verbal se vor menționa, dacă este posibil, datele de identificare a proprietarului sau se vor preciza motivele pentru care identificarea nu a fost posibilă.”

Răspunderea contravențională

privind alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024

și alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2024,

în contextul încălcării dispozițiilor Legii nr. 60/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare

♦ **Răspunderea contravențională poate să intervină ca urmare a încălcării dispozițiilor Legii nr. 60/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, competențele de constatare și sancționare a faptelor contravenționale revenind polițiștilor și jandarmilor, precum și polițiștilor locali dacă acționează în calitate de împuterniciți ai primarului.**

Temeiul legal Articolul 26 alin. (1)	Fapta contravențională	Competența de constatarea și sancționare a contravențiilor	Sancțiunea Art. 26 alin. (2)
lit. a)	organizarea și desfășurarea de adunări publice nedeclarate, neregistrate sau interzise		
lit. b)	nerespectarea orelor de desfășurare, traseelor de deplasare sau locului și perimetrului destinat adunării publice		
lit. c)	neluarea de către organizatori a măsurilor de întrerupere a adunării publice, când constată că au intervenit fapte de natură celor prevăzute în art. 2 - Art. 2. - adunările publice trebuie să se desfășoare în mod pașnic și civilizat, cu protecția participanților și a mediului ambiant, fără să stârnească folosirea normală a drumurilor publice, a transportului în comun, cu excepția celor autorizate, funcționarea instituțiilor publice sau private, a celor de învățământ, cultură și sănătate, a unităților economice ori să degenezeze în acțiuni turbulente de natură a pune în primejdie ordinea și liniștea publică, siguranța persoanelor, integritatea corporală, viața sau bunurile acestora ori ale domeniului public, și nu pot fi continuate după ora 23,00, caz în care intră sub incidența dispozițiilor Legii nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, republicată"	Polițiști, ofițeri și subofițeri de jandarmi, precum și de primari sau de împuterniciți acestora, anume desemnați	1.000 lei la 10.000 lei <i>(se sancționează organizatorul sau persoanele fizice responsabile de organizare)</i>

lit. d)	participarea la adunări publice nedeclarate sau interzise și urmate de refuzul părăsirii locurilor de desfășurare a acestora, la avertizările și somațiile organelor de ordine făcute potrivit legii		
lit. e)	instigare prin orice mijloace, inițierea sau recurgerea la acțiuni violente sau alte manifestări, cu intenția de zădărniciere ori tulburare, în orice mod, a adunărilor publice		
lit. f)	refuzul de a părăsi imediat adunarea, dacă măsura a fost dispusă de conducătorii acțiunilor		
lit. g)	organizarea sau participarea la contramanifestații desfășurate în același timp și în același loc cu adunările publice declarate, indiferent de modul lor de exprimare		
lit. h)	introducerea sau desfacerea băuturilor alcoolice în locurile destinate desfășurării adunărilor publice, pe toată durata acestora, cu excepțiilor spațiilor în care sunt organizate evenimente pentru celebrarea revelionului, zilelor unităților administrativ-teritoriale, ale categoriilor socio profesionale sau pentru promovarea unor produse alimentare sau nealimentare, precum și a perimetrelor special amenajate și delimitate unde se desfășoară manifestări cultural-artistice cu acces controlat		500 lei la 5.000 lei
lit. i)	refuzul de a părăsi imediat adunarea la solicitarea organelor de ordine, potrivit legii		

Faptele ce intră sub incidența Legii nr. 61/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

atrăgând după sine răspunderea contravențională, în contextul alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024 și alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2024

❖ În perioada *companiei electorale* se pot produce o serie de *fapte ce intră sub incidența Legii nr. 61/1991*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, atrăgând după sine *răspunderea contravențională*.

❖ *Competența de constatare și sancționare a contravențiilor revine polițiștilor, polițiștilor de frontieră pentru faptele constatate în zona specifică de competență, jandarilor, precum și primarilor și împuterniciilor acestora.*

Temeiul legal Articolul 2	Fapta contravențională	Sancțiunea
pct. 1	săvârșirea în public de fapte, acte sau gesturi obscene, proferarea de injurii, expresii jignitoare sau vulgare, amenințări cu acte de violență împotriva persoanelor sau bunurilor acestora, de natură să tulbure ordinea și liniștea publică sau să provoace indignarea cetățenilor ori să lezeze demnitatea și onoarea acestora	200 lei la 1.000 lei/1.000 lei (când sunt săvârșite în incinta unei instituții de învățământ, a unei instituții de sănătate ori destinate ocrotirii speciale a unor categorii de persoane defavorizate - amenda 1.000 - 3.000 lei.)
pct. 2	constituirea unui grup format din trei sau mai multe persoane, în scopul de a săvârși acțiuni ilicite, contrare ordinii și liniștii publice și normelor de conviețuire socială, precum și actele de încurajare sau sprijinire, sub orice formă, a unor astfel de grupuri de persoane, care incită la dezordine socială	500 lei la 1.500 lei/1.000 lei (când sunt săvârșite în incinta unei instituții de învățământ, a unei instituții de sănătate ori destinate ocrotirii speciale a unor categorii de persoane defavorizate - amenda 1.000 - 3.000 lei.)
pct. 4	aruncarea asupra unei persoane, construcții sau asupra unui mijloc de transport cu obiecte de orice fel, cu substanțe inflamante, iritant-lacrimogene sau cu efect paralizant, corosive sau care murdăresc, dacă nu s-au produs vătămări ale integrității corporale sau sănătății, ori pagube materiale;	100 lei la 500 lei/1.000 lei (când sunt săvârșite în incinta unei instituții de învățământ, a unei instituții de sănătate ori destinate ocrotirii speciale a unor categorii de persoane defavorizate - amenda 1.000 - 3.000 lei.)

pct. 11	alarmarea publicului, a organelor specializate pentru a interveni în caz de pericol ori a organelor de menținere a ordinii publice, prin darea semnalelor de pericol sau, după caz, prin solicitarea intervenției la fața locului, fără motiv întemeiat	100 lei la 500 lei
pct. 13	pătrunderea, cu încălcarea normelor legale de acces, în sediile autorităților publice centrale și locale, instituțiilor publice, instituțiilor de învățământ și spațiilor aparținând acestora, indiferent de destinația lor, regiilor autonome, societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, partidelor sau altor formațiuni politice, organizațiilor guvernamentale și neguvernamentale, ambasadelor și reprezentanțelor altor state ori ale organizațiilor internaționale de pe teritoriul României, precum și ocuparea fără drept a terenurilor aparținând ambasadelor și reprezentanțelor sau a terenurilor situate în perimetrul acestora ori refuzul de a le părăsi la cererea organelor de ordine	500 lei la 1.500 lei
pct. 14	imprimarea de însemne, înscrisuri, desene sau imagini, fără drept, prin orice mijloace, pe pereții clădirilor, pe garduri sau pe obiecte de folosință comună aflate în locuri publice, precum și deteriorarea prin orice mijloc a acestora	3.000 lei la 6.000 lei
pct. 14 ¹	dezlipirea sau distrugerea, fără drept, a reclamelor, anunșurilor și afișelor legal amplasate în locuri anume destinate	100 lei la 500 lei
pct. 16	deteriorarea, ridicarea sau mutarea, fără drept, a semnelor sau indicatoarelor de orientare turistică și rutieră ori a celor care semnalează existența unui pericol pentru viața persoanelor;	200 lei la 1.000 lei
pct. 19	servirea consumatorilor cu băuturi alcoolice în localurile publice și în afara acestora, în zilele și la orele când, potrivit dispozițiilor legale, acestea sunt închise sau este interzisă desfacerea băuturilor alcoolice ori după ora de închidere stabilită prin autorizația de funcționare;	500 lei la 1.500 lei În caz de repetare a faptei, se dispune și sancțiunea complementară a suspendării activității localului public pe o perioadă cuprinsă între 10 și 30 de zile.
pct. 20	servirea cu băuturi alcoolice în localuri publice și în afara acestora pe timpul desfășurării adunărilor publice, grevelor, manifestărilor sportive sau altor asemenea întruniri publice, în imediata apropiere, precum și consumul de băuturi alcoolice în astfel de condiții de către participanți	500 lei la 1.500 lei și sancțiunea complementară a suspendării activității localului public pe o perioadă cuprinsă între 10 și 30 de zile.

pct. 23	<p>consumul de băuturi alcoolice în următoarele locuri publice: drumuri publice, parcuri, stadioane și terenuri sportive, instituții culturale, săli de spectacole, instituții sau unități economice, toate mijloacele de transport în comun, autogări, gări și aeroporturi, de stat și private, sau alte locuri prevăzute de lege. În incinta acestor locuri publice se pot consuma băuturi alcoolice prin delimitarea unor spații special amenajate pentru consumarea băuturilor alcoolice, prin hotărârea conducătorilor locurilor publice respective. Sunt exceptate localurile de alimentație publică și turism, cum sunt: restaurante, baruri și discoteci. În locurile publice enumerate se interzice cu desăvârșire consumul de băuturi alcoolice de către persoanele care nu au împlinit vârsta de 18 ani;</p>	<p>100 lei la 500 lei</p>
pct. 24	<p>provocarea ori participarea efectivă la scandal, în locuri sau localuri publice;</p>	<p>200 lei la 1.000 lei/1.000 lei (când sunt săvârșite în incinta unei instituții de învățământ, a unei instituții de sănătate ori destinate ocrotirii speciale a unor categorii de persoane defavorizate Amenda 1.000 - 3.000 lei.)</p>
pct. 25	<p>tulburarea, fără drept, a liniștii locuitorilor prin producerea de zgomote cu orice aparat sau obiect ori prin strigăte sau larmă;</p>	<p>200 lei la 1.000 lei</p>
pct. 26	<p>tulburarea liniștii locatarilor între orele 22,00-8,00 și 13,00-14,00 de către orice persoană prin producerea de zgomote, larmă sau prin folosirea oricărui aparat, obiect ori instrument muzical la intensitate mare în localurile sau în sediile persoanelor juridice, în locuințele persoanelor fizice sau în oricare alt loc din imobile cu destinația de locuințe ori situat în imediata vecinătate a acestora;</p>	<p>500 lei la 1.500 lei În caz de repetare a faptei, se dispune și sancțiunea complementară a suspendării activității localului public pe o perioadă cuprinsă între 10 și 30 de zile.</p>
pct. 27	<p>organizarea de petreceri cu caracter privat și utilizarea de aparatură muzicală la intensitate de natură a tulbura liniștea locuitorilor, în corturi, alte amenajări sau în spațiu neacoperit, situate în perimetrul apropiat imobilelor cu destinația de locuințe sau cu caracter social</p>	<p>2.000 lei la 3.000 lei</p>
pct. 31	<p>refuzul unei persoane de a furniza date pentru stabilirea identității sale sau de a se prezenta la sediul poliției, la cererea ori la invitația justificată a organelor de urmărire penală sau a organelor de ordine publică, aflate în exercitarea atribuțiilor de serviciu;</p>	<p>500 lei la 1.500</p>
pct. 32	<p>îndemnul sub orice formă al minorilor la săvârșirea de contravenții</p>	<p>500 lei la 1.500 lei</p>

pct. 36	împiedicarea, sub orice formă, a organelor însărcinate cu menținerea ordinii publice de a-și îndeplini obligațiile de serviciu privind legitimarea sau conducerea unei persoane la sediul poliției ori al altui organ de stat sau de a lua măsurile necesare pentru menținerea ori restabilirea ordinii publice.	3.000 lei la 6.000 lei
----------------	--	-------------------------------

Infrațiunile electorale

prevăzute în Codul Penal, cu modificările și completările ulterioare (Titlul IX, art. 385 – 391 și 393), precum și alte infracțiuni specifice campaniei electorale și desfășurării procesului de votare la alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024 și alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2024

I. Titlul IX, art. 385 – 391 și 393

Infrațiune
<p>Art. 385. - Împiedicarea exercitării drepturilor electorale</p> <p>(1) Împiedicarea, prin orice mijloace, a liberului exercițiu al dreptului de a alege sau de a fi ales se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.</p> <p>(2) Atacul, prin orice mijloace, asupra localului secției de votare se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.</p>
<p>Art. 386. - Coruperea alegătorilor</p> <p>(1) Oferirea sau darea de bani, de bunuri ori de alte foloase în scopul determinării alegătorului să voteze sau să nu voteze o anumită listă de candidați ori un anumit candidat se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.</p> <p>(2) Nu intră în categoria bunurilor prevăzute în alin. (1) bunurile cu valoare simbolică, inscripționate cu însemnele unei formațiuni politice.</p>
<p>Art. 387. - Frauda la vot</p> <p>(1) Fapta persoanei care votează:</p> <p>a) fără a avea acest drept;</p> <p>b) de două sau mai multe ori;</p> <p>c) prin introducerea în urnă a mai multor buletine de vot decât are dreptul un alegător se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.</p> <p>(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează utilizarea unei cărți de alegător sau a unui act de identitate nul ori fals sau a unui buletin de vot fals.</p>
<p>Art. 388. - Frauda la votul electronic</p> <p>Tipărirea și utilizarea de date de acces false, accesarea frauduloasă a sistemului de vot electronic sau falsificarea prin orice mijloace a buletinelor de vot în format electronic se pedepsesc cu închisoarea de la unu la 5 ani.</p>
<p>Art. 389. - Violarea confidențialității votului</p> <p>(1) Violarea prin orice mijloace a secretului votului se pedepsește cu amendă.</p> <p>(2) Dacă fapta a fost comisă de un membru al biroului electoral al secției de votare, pedeapsa este închisoare de la 6 luni la 3 ani sau amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.</p>
<p>Art. 390. - Nerespectarea regimului urnei de vot</p> <p>(1) Deschiderea umelor, înainte de ora stabilită pentru închiderea votării, se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.</p> <p>(2) Încredințarea urnei speciale altor persoane decât membrilor biroului electoral al secției de votare ori transportarea acesteia de către alte persoane sau în alte condiții decât cele prevăzute de lege se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.</p>

Art. 391. - Falsificarea documentelor și evidențelor electorale

(1) Falsificarea prin orice mijloace a înscrisurilor de la birourile electorale se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și înscrierea în copia de pe lista electorală permanentă ori de pe lista electorală complementară a unor persoane care nu figurează în această listă.

(3) Introducerea în uz sau folosirea unui program informatic cu vicii care alterează înregistrarea ori însumarea rezultatelor obținute în secțiile de votare sau determină repartizarea mandatelor în afara prevederilor legii se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) Cu aceeași pedeapsă se sancționează introducerea de date, informații sau proceduri care duc la alterarea sistemului informațional național necesar stabilirii rezultatelor alegerilor.

ART. 393. - Sancționarea tentativei

Tentativa la infracțiunile prevăzute în art. 385 și art. 387 - 391 se pedepsește.

II. Alte infracțiuni specifice, prevăzute de Codul Penal, cu modificările și completările ulterioare (art. 342, 372 și 373)

Infracțiune

Art. 342. - Nerespectarea regimului armelor și al munițiilor

(1) Deținerea, portul, confecționarea, precum și orice operațiune privind circulația armelor letale, a munițiilor, mecanismelor sau dispozitivelor acestora sau funcționarea atelierelor de reparare a armelor letale, fără drept, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Deținerea sau portul fără drept de arme neletale din categoria celor supuse autorizării se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(3) Sustragerea armelor sau munițiilor prevăzute în alin. (1) și alin. (2) se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) Portul armelor prevăzute în alin. (1) și alin. (2), fără drept, în sediul autorităților publice, instituțiilor publice sau al altor persoane juridice de interes public ori în spațiile rezervate desfășurării procesului electoral, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea unor drepturi.

(5) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) și alin. (3) au ca obiect arme interzise sau muniții, mecanisme ori dispozitive ale acestora, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.

(6) Nedepunerea armei și a muniției la un armurier autorizat în termen de 10 zile de la expirarea perioadei de valabilitate a permisului de armă constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(7) Fabricarea sau asamblarea de arme letale, de piese sau de muniție pentru acestea:

a) din orice componente esențiale traficate ilicit;

b) fără o autorizație eliberată de către o autoritate competentă a statului membru în care are loc fabricarea sau asamblarea;

c) fără marcarea armelor letale asamblate la data producerii lor, în conformitate cu prevederile legale, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

Conform art. 347, tentativa la infracțiunile prevăzute în art. 342 alin. (1) și alin. (3) se pedepsește.

Art. 372. - Portul sau folosirea fără drept de obiecte periculoase

(1) Fapta de a purta fără drept, la adunări publice, manifestări cultural-sportive, în locuri special amenajate și autorizate pentru distracție ori agrement sau în mijloace de transport în comun:

a) cuțitul, pumnalul, boxul sau alte asemenea obiecte fabricate sau confecționate anume pentru tăiere, înțepare sau lovire;

b) arme neletale care nu sunt supuse autorizării ori dispozitive pentru șocuri electrice;

c) substanțe iritant-lacrimogene sau cu efect paralizant

se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Folosirea, fără drept, la adunări publice, manifestări cultural-sportive, în locuri de distracție ori agrement sau în mijloace de transport în comun a obiectelor sau substanțelor prevăzute în alin. (1) se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

(3) Portul, fără drept, al obiectelor sau substanțelor prevăzute în alin. (1) în sediul autorităților publice, instituțiilor publice sau al altor persoane juridice de interes public *ori în spațiile rezervate desfășurării procesului electoral* se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.

Art. 373. - Împiedicarea desfășurării unei adunări publice

Împiedicarea, prin orice mijloace, a desfășurării unei adunări publice care a fost autorizată potrivit legii se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

III. Alte infracțiuni (Legea nr. 60/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare

Art. 29. - Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă, opunerea cu violență față de organizatori, împuterniciții acestora sau față de forțele de ordine ori împiedicarea lor de a-și exercita atribuțiile legale privind asigurarea ordinii în desfășurarea adunărilor publice.

IV. Unele aspecte privind răspunderea penală

- Organul de urmărire penală este sesizat prin plângere sau denunț, prin actele încheiate de alte organe de constatare prevăzute de lege ori se sesizează din oficiu. Acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu.
- Sub aspectul competenței, pentru constatarea și cercetarea infracțiunilor, urmează a fi aplicată procedura generală prevăzută în Codul de procedură penală. În acest sens, constatarea și cercetarea infracțiunilor descrise mai sus revine organelor de cercetare ale poliției judiciare, sub supravegherea procurorului.
- În situația în care făptuitorul deține o anumită calitate (militar, magistrat, notar public, Președintele României, senator, deputat, membru al Guvernului, judecător al Curții Constituționale, membru al Curții de Conturi, Avocatul Poporului, etc.) care atrage competența unei anumite instanțe de judecată, sau, după caz, în faza de urmărire penală, competența de soluționare a cauzei penale revine procurorului de la parchetul de pe lângă instanța de judecată competentă să judece cauza în primă instanță, se vor aplica regulile de procedură penală referitoare la competența după calitatea persoanei.
- Având în vedere că mare parte din faptele incriminate sunt în legătură cu acte oficiale folosite în procesul electoral care atestă consumarea unor etape, operațiuni sau situații ale acestui proces, cum sunt listele electorale, buletine de vot, tabele, diverse procese verbale, contestații, întâmpinări scrise, apreciem că pentru probarea infracțiunilor sesizate este foarte importantă identificarea și ridicarea acestor înscrisuri, în măsura în care se constată că ele au servit sau sunt rezultatul unei fapte de natură penală.

Referitor la *atribuțiile poliției locale în materie penală*, conform art. 12 din Legea nr. 155/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *în cazul infracțiunilor flagrante, personalul poliției locale procedează conform dispozițiilor art. 293 din Codul de procedură penală:*

„Art. 293. - Constatarea infracțiunii flagrante

(1) Este flagrantă infracțiunea descoperită în momentul săvârșirii sau imediat după săvârșire.

(2) Este de asemenea considerată flagrantă și infracțiunea al cărei făptuitor, imediat după săvârșire, este urmărit de organele de ordine publică și de siguranță națională, de persoana vătămată, de martorii oculari sau de strigătul public ori prezintă urme care justifică suspiciunea rezonabilă că ar fi săvârșit infracțiunea sau este surprins aproape de locul comiterii infracțiunii cu arme, instrumente sau orice alte obiecte de natură a-i presupune participant la infracțiune.

(3) În cazul infracțiunii flagrante, organele de ordine publică și siguranță națională întocmesc un proces-verbal, în care consemnează toate aspectele constatate și activitățile desfășurate, pe care îl înaintează de îndată organului de urmărire penală.

(4) Plângerile și cererile prezentate în scris, corpul delict, precum și obiectele și înscrisurile ridicate cu ocazia constatării infracțiunii sunt puse la dispoziția organului de urmărire penală.”

